

RAT "Estonia" kunstinõukogu
p r o t o k o l l n r.
8.VI.1962.a.

Koos olid: sm-d Hammer, Lauter, Targama, Plees, Trilljärv,
Tamberg, Ivalo, S.Ots, Roosa, Raudsepp. Klaus,
Väljaots, Künnapuu, Valgma, Goldschmidt, Raudmäe,
Nõmmik, Oit.

P ä e v a k o r r a s:

1) "V a r a s t a t u d õ n n"

dekoratsioonide ja kostüümide kavandite
läbivaatamine.

2) "M u h u l a s t e i m e l i k u d
j u h t u m u s e d" arutus.

I.

Sm. V ä l j a o t s: - Meituse oop. "Varastatud õnn" võtsime
kavva sellepärast, et ta on nõukogude autori
teos. Libreto materjal on täisväärtuslik ja
tugev. Teose sisu kõik teavad. Õnn on varas-
tatud kolmelt inimeselt. Psühholoogiline
teos, küla elust. Antud lavastuses tahan tuua
väga teravalt välja isiklikud vahekorrad.
Dekoratsiooni on kaks vaatust. Esimese ja
kolmanda vaatuse dekoratsioon on ühine. Kuna
religiooni mõju oli seal maal tugev, kasutas
sm. R o o s a risti, mis seda rõhutab.

Teises vaatuses on kiriku vari. I vaatuses tuba vajab suurt lava. Raskemad ja suuremad stseenid on II vaatuses. See on kevad Ukrainas, kostüümid on kirevad. Tantsud toimuvad kahes plaanis, alguses ees ja pärast oja taga. Koloriidilt on kunstnik võtnud hallika värvi.

Sm. L a u t e r: Kas pörende tõusu on?

Sm. V ä l j a o t s: On.

Sm. H a m m e r: Väga hästi ja leidlikult lahendatud.

Sm. L a u t e r: See ilus fantaasia läheb võib-olla meie valgustuse ohvriks. Kostüümid on eredad. Kas on II vaatuses ruumi tantsudele?

Sm. V ä l j a o t s: Meie oleme seda kõike laval mõõtnud. Tantsud ei tohi olla suuremõõdulised.

Sm. R o o s a: Ma palun anda mulle 21 tööpäeva Varastatud õnn ~~ix~~ dekoratsioonide töödeks. Missugusest ajast missuguse ajani.

Sm. H a m m e r: Võtame vastu "Varastatud õnn" dekoratsioonide ja kostüümide kavandeid.

II

sm. H a m m e r - Tänane proov oli märksa parem, kui eilne. Kui tehniliselt tuleks ka paremini välja, siis võime loota, et pühapäeval esietenduseks saab hea etendus.

sm. T a m b e r g - Etenduses on palju toretat. Ei ole veel päris valmis, ei lavastus ei orkester ja isegi muusikat peaks veel mõtlema. Teater peaks leidma

võimaluse peale esietendust veel proove teha. On mõningaid toremaid momente. Orkester mängib mustalt, täna eriti oboe oli intonatsioonilt must. Kergelt muusikat peaks professionaalne orkester mängima lehest. Teatri orkestri tase peaks võtma luubi alla. Kohati liiga pikalt ei ole muusikat. Oleks pidanud leidma põhjendusi, et sisse tuua rohkem muusikat. Peaks saavutama, et orkester mängib ilma erilise ettevalmistuseta ka hästi. Mõnos kohas ei ole õigesti tabatud muusikas karakterseid jooni. Leeripeo lõpp - valss - on liiga ilus muusika.

Sellele teosele peaks sügisel leidma palju proove, et teha seda heaks.

sm. G o l d s c h h i d t - V i i r e s on väga lohakas mängija.

sm. R a u d s e p p - Täna nägin esimest korda. On uudne teos. Vormilt ja sisukäigult ei paseeru nende tingimustele, mida oleme operetis harjunud nägema. Sõnaline satiir lugedes on alati suurema lõõvusega kui teatris. Teatris tekst tuleb ja läheb, tagasi võtta midagi ei saa. See vajab väga tugevaid näitlejaid. l. vaat. läheb liiga pikaks ja on igavuse momente. Peaks midagi kärpima. Uudisteoste peaks alati jääma nii palju aega, et neid saaks peale proove tõsiselt korrigeerida. Meil seda aega kunaginei ole. Peale l vaat. väsisin. 11 vaatus on huvitavam, on rohkem satiiri - negatiivseid tüüpe. Taustaks peaks aga jääma muhu inimeste tugev koloriit.

sm. L a u t e r - Olen näinud 3 proovi. Võiks öelda, et paranemine on olemas. Olukord on erakordne, kuna selles tükis on näitlejad alasti, on tekst, - Smuul - vaimukus ja satiir. Seda näitlejal kätte saada on on rakse, seda enam, et näitejuht^{on} noor. Lavastus on huvitav, näitejuhi töös on suuri puudusi. Puudused hakkavad peale tihedusest. Inimesed venivad lavale ja on laval ilma ülesandeta. Näitlejad peavad kaasa tooma uue hoo, on tarvis leida põhjendused, miks nad lavale tulevad. Sellepärast tekkivad augud. Need on põhilised asjad. Põhilised puudused on ka valgustases. Rapla jaama pilt on pime. Restorani pildis on keskmine valgus ainult ühe laua peal, peaks olema üld valgustus. Ükski restoran ei ole nii pime. Üldvalgusest^{est} peab välja tulema tugevam valgus selle laua peale, kus on vaja. Laeva lipp peaks olema sirge. Laeva jõudmine sedamasse on nüüd parem, kui enne ja L o g i laul on ka parem, aga see kõik tuleks viia lõpuni. R i k s i parukas ei ole õige. Tihendamise proovid on ta^rvilikud. K ä r v e t venitab lauseid. Leeripilt - seal on üks kooriartist, kes naerab, see jätab hullumeelse mulje. Labasusega ei saa labasust mängida. Leeripeo polka ja kõik seal on halb maitse, tuleb seada korda, et ei oleks labane. Kella pilt - olen kuulnud, et need kogud seal on inglid, mina sooviksin aga näha, et need on inglid. Miks nad on nii pimedas. Tants on liiga pikk. Kingade kukkumine ei ole hea. E h a ja L o g i stseeni peab

tihendama, tempot tuleb panna juurde. P ä r n
oli täna parem. Finaalis, et välja tõsta E h a t
ja L o g i t lööte teised pinedusega. Mis jaoks?
see ei anna midagi juurde. Valgust juurde.

sm. T a m b e r g - Kas selle lavakujunduse stiili juurde sobib projekt-
sioon, nagu oli seal E h a ja L o g i pildis.

sm. R o o s a - See ei jää nii, tahame seda paremini teha.

sm-P l e e s - Miks on toodud sisse see auto? See ei sobi lavakujundusega,
See ei teeni mingisugust ülesannet.

sm. R o o s a - Sinna pidi tulema "V o l g a", mis oleks sobinud selle
kujundusega, aga meie ei jõudnud seda teha.

sm. S. O t s - Kas see etendus ei ole liiga pikk. Võibolla saaks natuke
koondada.

sm. N õ m m i k - See ei ole liiga pikk. 1 vaatus läheb 1 tund ja 12 min.

sm. I t a l o - Uudisteostega peaks olema aega niipalju, et saaks valmis.

See teos on ebaküps. Kui võtta teost, et ta on
piltidest koosnev. - ilma läbiiva dramaturgiata.
Alged on teosel olemas, teos on toores. Väsid liht-
salt ära vaadates. Tekst lihtsalt raisetakse ära.
Ei ole näitlejate kaadrit, kes annaks iga mõttele
kaalu ja tähenduse. Ei saa niimoodi suhtuda kunstisse
Ei saa suhtuda nii, et toome ta välja, küll läheb.
L o g i ja E h a stseen liiga pime. K ä r v e t i
kuju on viimistlemata. Kõiges selles puudub tunnetus.
Koor tagumises vagunis kaob ära, peale seda, kui
nad on oma ülesande lõpetanud. Lõngused on naturalis-
tlikud - kunstiliselt on viimistlemata. Lõpp ei
rahulda üldse. See teos tuleks täitsa valmis teha

ja siis lasta välja.

sm. V ä l j a o t s - Uute teostele peab olema väga palju aega. Peame vaatama, kuidas seda aidata. Teksti andmine on halb. N õ m m i k on eeldustega lavastaja, pundused on näitejuhi töös. Meie näitlejad kuvavad detaili otsa. Sa muidugi ütle K ä r v e t'ile, et tal on halb diktsioon. Näitlejad on ülekoormatud detailidega. M ereklubis - L e p a näit. on ülekoormatud ja see ilus laul läheb kaotsi. L u n d on lihtsalt tore, ta ei tunne end praegu selle perenaisena. Mis puutub lavastusse ja koostöösse sm. R o o s a g a, siis on see väga hea. M e r i n g on suurepärane. Lõnguste juures on tore see, et tänu nende kehakoolile, ei tule see välja labasena. Seal on ideaalne satiir. Väino A r e n on väga hea lõngus. M a l m s t n i g a ei ole ma nõus. Ta ei ole endale selgeks teinud oma ülesannet. Ei näe, et ta "annab ära oma isikliku arvamuse". Geas ei ole armatauri. Inglise pildis lõngused välja ja inglitele anda inglite poos. Me peame nägema neid inglitena. Kas ei saaks seda lendu teha nii, et nad oleksid mingisuguses poosis. Kärvet ei tohiks võtta ära oma pintsakut, kui ta hakkab tantsima. Leeripildis - peigmees. — Kujult on ta tore. Tal ei ole sisemist teksti. Teksti kohti tuleb kontrollida. V a s a r ei ole see, mis ta peaks olema. Grimmid on head, käed peavad ^{olema} värvitud. K ä r v e t i l autojuhina ei tohi olla Mefisto nägu.

sm. N õ m m i k - Meie kõik kolm - R o o s a, R a u d m ä e j a m i n a, oleme kõik tegelenud tehnikaga. T o o t s i g a e i saa töötada.

sm. R o o s a - Inglise pilt esietendusel ei tule hästi välja, see on kindel. Homme peaks võtma vaatus~~lik~~ te vahel inglise pildi läbi. Lendamine ei tule välja.

sm. V ä l j a o t s - 1963.a. sügisel tahame lavastada 3 balletti, kus on tarvis lendamist. Kuidas seda teha siis korralikult?

sm. R a u d s e p p - Me oleme lasknud alati mööda minna selle aja (suvi, puhkus), kui saaks tehnikat katsetada. Kõik algab peale sellest, millal rep. kinnitatakse. 1963.a. oleme läbi arutanud, kuid Kultuuriministeerium pole veel seda kinnitanud. Lavatehniline peaks olema kuu ees muusikalisest tööst, teisiti ei ole mõeldav. See mõjutab esietendust väga halva närviga. Peaks saama niikaugemale, et kaks viimast proovi läheks etenduse korras.

sm. O i t - Muusikast ei ole palju räägitud. Televisioonis on täna saade, selle muusika me lindistame 3/4 tunniga. Siin aga ei saa otsi kokku. Orkester on väike, kuna operetiga reguleeritakse orkestri tööd. Orkester mängib mustalt.

sm. R a u d m ä e - Meil on nii halb akustika, et meie pillimehed mängivad täiesti ilma toonita. Lähevad vormist välja.

sm. R a u d s e p p - Kui laval on ummikud, siis muidugi on orkester ka häiritud. Orkestrimehed on ka inimesed.

sm. H a m m e r - Homme teevad peaproovi tänane koosseis.

Koosoleku juhataja
Protokollija